

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Harminc népkönyvtár.

Az őszi számbavétel során elbusongtunk sokon a veszteségeken, amelyeket utóbbi hónapokban művelődésünk harc-vonalán szenvedtünk. Iskoláink száma fájdalmasan apadt, egyesületeink erejüket veszítették az anyagi nehézségek és hatósági korlátozások között, a művelődési munkáink sereggestől álltak vagy dőltek ki sorból.

S a kedvetlen események hatása alatt az érdeklődésünk is szinte beleajult a fáradt lemondásba.

Most olyasmiről számolhatunk be, ami alkalmas arra, hogy lelkeket felrázza és megerősítse a hitelességre zsibbadtságból.

Népi művelődésünket egy nemeslelkű nagy nagy erőgyapodáshoz juttatta! Az esemény, amelyen okunk van örülni, ime a következő: *Báró Kemény Jánosné harminc népkönyvtár alapítását tette lehetővé részint személyes áldozatával, részint lelkes, szervező tevékenységével.*

Mit jelent harminc népkönyvtár művelődési életünk szer-

zetében? Jelenti harminc falu s ezekben ezer magyar család lelki éhségének és hiányosságának jóidőre való kielégítését. Jelenti, hogy harminc falu sokezer családjában hosszú téli estéken nemcsak a tűzhely fog világítani, hanem a jó könyvekből áradó lélek nemcsak a gyertya és lámpa fog világítani, hanem a költészet égi fénye és a tudomány

szóvétneke is. Harminc népkönyvtár... harminc oltár a legnemesebb magyar érzések és legáltalánosabb emberi eszmék szolgálatában.

De Báró Kemény Jánosné cselekedete nemcsak tárgyi tekintetben bír jelentőséggel.

Mint *példaadás* is messzefénylő eseménye kisebbségi életünknek. Ime az út, amelyen a magyar haladást s ezzel a magyar boldogulást a mai megszorítások között is szolgáltni lehet. A veszteségek síratásával kevésre megyünk, de — a *példaadás* szerint — más formában és más eszközökkel a magyar művelődés számára új bástyákat építhetünk, új tűzhelyeket rakhatunk, új oltárokat szentelhetünk.

Báró Kemény Jánosné áldozatos jó cselekedete önmagában hordja dicséretét. De szívből kívánjuk neki azt az örömet is, hogy *példaadásának* hatásában is gyönyörköd-hessék.

Egyszerre harminc népkönyvtárat per-

sze nem mindenki tud alapítani, de a magyar művelődésért a maga erejéhez képest mindenki latba veheti vagy munkáját vagy áldozatát.

A kisebbségi kérdés egyet jelent a kisebbségi művelődés kérdésével. Báró Kemény Jánosné a nemes női szív megérzésével kereste és találta meg azt az ügyet, amelynek szolgálatával legtöbbet használhatott a magyarságnak.

Báró Kemény Jánosné.

Jelenet Gömbös miniszterelnök temetéséről.

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök halála őszinte részvétet váltott ki a nemzetközi közvéleményben. A németek különösen feltűnést keltő, meleg rokonérzéssel búcsuztak el tőle. Az újságok megható cikkeket és képeket hoznak Gömbös Gyula temetésének arról a részéről, amely Németországban folyt le. A legnevesebb államférfiak jelentek meg Hitlerrel együtt a ravatalnál és gyászmenetben kísérték a vasuti állomásra a koporsót. A katonaság is nagy pompával adta meg a végtisztességet. Képünk azt a jelenetet ábrázolja, amikor a koporsót ágyutalpon katonai díszmenetben kísérik végig München főútvonalán.

Darányi Kálmánt nevezték ki magyar miniszterelnöknek.

Gömbös miniszterelnök utódjává Horthy kormányzó Darányi Kálmánt nevezte ki. Az új magyar miniszterelnök a háború előtt Fagarasban kezdte meg közéleti pályáját. Innen, mint vármegyei főjegyző vonult be a háborúba. A háború után Bethlen miniszterelnök kormányában, mint államtitkár szolgált. Mérésékel magatartásának és hasznos munkásságának elismeréséül a Bethlen után következő kormányok is fontos szerepet biztosítottak neki. A Gömbös-kormányban földművelésügyi

miniszter volt. Darányi kormányelnöki működéséhez nagy reménységet fűz a magyar közvélemény.

Értékeljük a munkát!

Az Országos Magyar Párt ellenfelei sokszor vádolják a vezetőséget, hogy a magyarság érdekeit nem védi meg kellő erélyességgel. Az ilyen vádakból személyek elleni támadásokat kovácsolnak és a legvalószínűtlenebb állításokkal igyekeznek a Magyar Párt vezetőségének egyes tagjait befeketíteni.

Az ellenséges indulatu támadások és elferdítések nem vonnak le semmit az odaadó munka értékéből, amit a Magyar Párt végez a romániai magyarságért. A Magyar Párt vezetősége, parlamenti csoportja és a tagozatok mindent elkövetnek, hogy a panaszokat és sérelmeket orvosoltassák. Sajnos a jószándék nem minden esetben sikerül. A hiba nem a Pártban, vagy a vezetőkben van, hanem olyan külső körülményekben, amelyekkel szemben a magyarság vezetői tehetetlenek.

A Magyar Párt azonban még a mai kedvezőtlen körülmények között is sok nehéz kérdést vitt dülőre. Munkáját a Párt méltóságához és tekintélyéhez illő csendben és szerénységgel végzi.

A Magyar Párt csendben folyó, áldásos munkájára szépen rávilágít a Calatasig-i Zam község kiscgazdáinak peres ügye. Zam község határában Secueni román lakossága számára nagyobb területű erdei legelőt sajtátítottak ki. Mielőtt az ügyet végérvényes bírói döntéssel befejezték volna, a Secueni-ek elfoglalták a Zami magyarok földterületét. Ezzel aztán megindult a pereskedések és háboruságok áradata. A megkárosított magyar gazdák dr. gr. Bethlen Györgyhoz, az Országos Magyar Párt elnökéhez és Cluj-megye magyar képviselőjéhez fordultak panaszukkal. A Magyar Párt elnöke a parlamentben többször felszólalt a zamiak érdekében, azonban a különböző ható-

ságok huzták-halasztották az ügy végleges rendezését.

Végül is az Országos Magyar Párt elhatározta, hogy az ügyet a Genfben székelő nemzetek szövetsége elé terjeszti, hogy nemzetközi bíróság ítélkezze a zami magyarok elvett vagyona ügyében. A nemzetközi bíróság a perben a magyar kiscgazdáknak adott igazat. A kormány a nemzetközi ítélet következtében törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé és a törvény megszavazása után Ofelcsége a törvényt szentesítette. A népszövetségi döntés alapján a zamiak természetben kellett volna, hogy visszakapják földjeiket, a törvényhozás azonban úgy intézkedett, hogy a 136 katasztrális hold területért egymillió százezer lej kártérítést fizessen ki a román állam a gazdáknak. Ez az összeg csak részben fedezi a zami közbirtokosság kárát, jelen esetben azonban nagy eredménynek kell tartanunk, hogy a Magyar Párt elnökének közbenjárására az összeget kiutalták és ki is fizették. A közbirtokosság és a község lakossága az ügygel kapcsolatban köszönő levelet intézett dr. gróf Bethlen Györgyhoz. A levél közvetlen szavakban fejezi ki a nép háláját elnökünk iránt:

„Méltóságos Elnök Ur!

Végre valahára befejeződött ez a mi kinos ügyünk, mely minket, zami kiscgazdákat oly sok esztendő óta nyugtalanított mivel meg akartuk védeni birtokunkat. Csak részleteit kaptuk meg elvesztett ingatlanaink ellenértékének s a nyolc esztendei kárnak, amely bennünket ért. Nagy a mi veszteségünk, a pénzületi kárnál is sokkal nagyobb, hiszen lelkünkkel ragaszkodunk minden talpalatnyi földünkhöz. Hálással mondunk köszönetet az ú-

Dr. Nagy Endro és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című könyve előfizetők számára 65 lei és 15 lei portó, összesen 80 lei. A könyv bolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetők számára

tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezzen tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

talunk nagyon szeretett és tisztelt Magyar Pártnak, mert tudjuk, hogy az eredmény eléréséhez segített hozzá bennünket akkor, amikor az ügyet a Népszövetség elé vitte.

Hálánknak nem tudunk másképen kifejezését adni, mint kérjük Elnök Urat, fogadja szívesen köszönetünket s azt az ígérletünket, hogy a Magyar Párthoz a jövőben hűségesek leszünk.

Hálás köszönettel és tisztelettel a zamakosbérci gazdák nevében és megbízásából:

1938. október 10.

(Aláírások.)"

Az itt közölt levél és a Zam-i közbirtokosság esete szolgáljon cáfolatul a gáncoskodóknak és rosszindulatú félremagyarázóknak, akik nem akarják elismerni a Magyar Párt tevékenységének onzetlen és eredményes voltát. Figyelmeztető az eset azok számára is, akik általános érdeki ügyekben nem a Magyar Párt segítségét veszik igénybe, hanem ismeretlen kijárókhoz fordulnak. A Magyar Párt gyakran állapítja meg, hogy a busás percentra dolgozó kijárók a párt által elért eredményeket is a felek előtt maguknak tulajdonítják s alaposan megköpasztyák a hiszékeny ügyfeleiket.

Külföld

Belgium új külpolitikai irányt fog követni. Általános feltűnést keltett Lipót belga királynak az államtanácsban tartott fontos külpolitikai bejelentése. A király az államtanácsban bejelentette, hogy Belgium kénytelen önállóan gondoskodni katonai védelméről, mert nem akarja magát kitenni váratlan támadásnak. A bejelentés minden tekintetben nagyjelentőségű, mert az elhatározás azt jelenti, hogy a francia és belga hadsereg szoros együttműködése, amelyet a locarnói egvezményel szabályoztak, megszűnt. Ez természetesen Belgiumnak új külpolitikai tájékozódását is jelenti. A francia újságok egyértelműleg megállapítják, hogy a belga határozat Németország javára változtatja meg a katonai erőviszonyokat és az angol-francia katonai egyezmény sem érvényesülhet eredeti alakjában, mert az egvezmény megkötésénél tekintetbe vett belga támogatás megszűnt. A francia újságok aggodalmas hangon tárgyalják az esetet és azzal magyarázzák a

belga államfő elhatározó lépését, hogy Franciaország a rajnai őv megszállása alkalmával nem bizonyult elég erősnek Németországgal szemben. Belgium elhatározásának fejleményei ma meg beláthatatlanok, bizonyos azonban, hogy Belgium lépésével az együttes bizottság elve véglegesen megbukottnak tekinthető.

Orosz tiltakozás. Az elmúlt hét másik nagyobb eseménye az orosz kormány erélyes felszólalása a londoni semlegeségi bizottság előtt. Ennek a bizottságnak tudvalevőleg az a feladata, hogy a spanyol belháborúban biztosítsa a külföldi államok be nem avatkozását. Ebből a célból Londonban ülésezik s a legutóbbi időkben az volt a felfogás, hogy sikerült megoldania feladatát, mert a Spanyolországgal szomszédos Portugália is felhagvott első viselkedésével, megbízottat küldött Londonba s ott hozzájárult a semlegesességhez. A most érkezett orosz tiltakozás szerint azonban a portugál határon át most is állandóan folyik a német és olasz hadianyagok szállítása a felkelő nemzeti csapatok részére. Ennek megaka-

dályozására kér a szovjet kormány gyors és erélyes intézkedést a londoni semlegeségi bizottságtól, mert különben ő is kénytelen lesz közbelépni a spanyol kormány támogatására. Ez az orosz bejelentés nagy riadalmat okozott Londonban is, az egész világban is, mert közeli világháború veszelmét látták benne. Azóta a helyzet enyhült egy keveset, mert a semlegeségi bizottság erélyes intézkedéseket tett a be nem avatkozás megővésére. Mindazonáltal a háború veszelmét még nem lehet teljesen elhárítottnak tekinteni, mert valószínű, hogy Németország most is igyekszik az előtte rokonszenves felkelőket minden lehető módon támogatni, az pedig nyilván tudott dolog, hogy Oroszország nagyszabású rendszeres szervezetet tart fenn Spanyolországban az ország bolsevizálására. Így még mindig keletkezhetik háborúra vezető összeütközés.

Német-francia összetűzés. A francia kommunisták a Németország közvetlen szomszédságában fekvő s a világháború előtt német uralom alatt volt Strassburg városában gyűlést

ottak. Ezen a gyűlésen egy francia kommunista képviselő támadást intézett a mai politikai rendszer ellen ezzel kapcsolatban durván támadta Hitler személyét. Ez a tapintatlan támadás nagy felháborodást keltett Németországban, any- val inkább, mert a gyűlésen volt francia rendőrtiszt figyelmeztette a zónokot. A német kormány tiltá- gott a francia kormánytól, remélik, hogy egy udvarias magyarzó válasszal a kelle- den ügyet békésen el fogják zni.

A spanyol háború. A felkelő nemzeti csapatok előtörése Madrid felé ha lassan is, de ál- dásban tért nyer. Ezzel szem- ben az ország északi részén a kormánynak volt sikere, mert csapatai visszafoglalták a nem- zektől Oviedo városát.

Az eddigi harcokba nem von- tak be a Spanyolország észak- keleti részén levő Katalániát az országnak ezt a részét a spanyollal rokon, de mégis különböző nyelvet beszélő ka- talánok lakják. Ez a nép volt eddig a forradalmak elindí- tója Spanyolországban s a leg- rébbi köztársasági kormány ott sikerült is szűkebb hazá- nak tágkörű különállást biz- tosítani. Most azonban Franco katonák, az újonnan kikiál- tott nemzeti köztársaság állam- tette kijelentette, hogy nem fogja a nemzeti különállást Spa- nyolország földjén. Ez a nyi- lat nagy izgatottságot keltett Katalániában s a kis ál- dásban felmerült az a gondo- lat, hogy Franciaország védel- mébe helyezze magát. Alig várt azonban, hogy a francia kormány hozzájáruljon a gon- dot megvalósításához, mert

hiszen az újabb nemzetközi bonyodalmakra adhatna okot. Így a spanyol belháború to- vább huzódására s újabb nagy káraira van kilátás.

Angliában és Franciaország- ban a baloldali zavargások megszűntek s a rend már csak- nem teljesen helyreállt. Blum francia miniszterelnök nagyon erélyesen viselkedett ez alka- lommal s kijelentette, hogy az ország békéjét minden körül- mények között biztosítani fog- ja. Ennek az erélyes fellépés- nek kell tulajdonítani a francia baloldali szocialista és kommu- nista szervezetek hűségnyilat- kozatát.

Az új magyar kormány. Hor- thy magyar kormányzó Dará- nyi Kálmán volt földművelés- ügyi minisztert nevezte ki mi- niszterelnökké, aki kormányát pár óra alatt megalakította. Az új kormány nagyobbára a régi kormány tagjaiból alakult, csak Winckler István keres- kedelemügyi miniszter maradt ki, mert az iparügyi miniszte- riumot megint egyesíteni fog- ják a kereskedelmi miniszte- riummal és Somkúthy honvé- delmi miniszter lépett ki, aki- nek tárcáját Röder Vilmos tá- bornok, a vezérkar volt főnöke vette át, Magyarország egyik legkiválóbb katonája, aki a világháborúban az orosz szor- ros védelmében tüntette ki ma- gát. Az új kormányt általános

bizalom fogadja az ellenzék részéről. Ezzel nyugodt kor- mányzást biztosítottak lehet- venni. Darányi miniszterelnök máris folytat tárgyalásokat az ellenzék vezérével, köztük Bethlen István gróffal is, aki- nek hosszabb időn át volt ál- lamtitkára. Valószínű, hogy az új választójogi törvény meg- alkotásra rövidesen sor kerül. Az új miniszterelnök különben hosszabb időn át teljesített köz- igazgatási szolgálatot ország- részünkben és tud románul.

Béke Palesztinában. Az an- golorok erélyes fellépése meg- hozta Palesztina békéjét: az arab törzsfők rendelkezésére az arabok abba hagyták a nagy- méretű országos sztrájkot és visszatértek munkájukhoz. Így valószínű, hogy rendre az egész országban helyreáll a nyugalom.

A jövő háborúja. Eden, angol külügyminiszter Sheffield vá- rosában beszédet tartott. Beszé- dében kitért az angol világbiro- dalom fegyverkezésére. A kül- ügyminiszter kijelentette, hogy Anglia a béke fenntartásáért fegyverezik, hogy ellenállhar- son az erőszaknak. A külügy- miniszter szerint a jövő hábo- rúja borzalmas lesz és annak nem lesznek győztesei, csak tönkrement áldozatai.

A Magyar Nép"-et terjeszteni magyar kötelesség!

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor
Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Cluj, Sighisoara, Oradea, Tg.-Mures, Satu-Mare, Dej, Brasov, Craiova és Braila.

Befejeződtek a hadgyakorlatok. A Bansag-ban megtartott hadgyakorlatokat befejezték. A hadgyakorlatokon a jellegzetes piros és kék csapatok részvételével a kék csapatok részvételével végződött. A hadgyakorlatokon sajnálatos szerencsétlenség történt. Lugoj mellett két repülőgép összeütközött. A vezetők súlyosan sebesülve kórházba kerültek. Ófelsége Károly király a hadgyakorlatok befejezése után Miklós herceg és Tatarescu miniszterelnök kíséretében szemlét tartott a csapatok felett, majd diszebédén vett részt.

Beteg a pápa. XI. Pius pápa hosszabb idő óta gyengélkedik. Legutóbb állapota súlyosbodott. Az orvosok a legteljesebb gyógyalmat rendeltek el a szentatyának.

Megerősítették Vásárhelyi János püspökké való választását. Vásárhelyi János református püspök L. Á. Ferenc képviselő és dr. Ilyés Gyula igazgatótanácsos kíséretében főkeletről több napot töltött Bucurestiben. Iamandi vallásügyi miniszter, Vásárhelyi püspök tudomására hozta, hogy Ófelsége, II. Károly király aláírta a püspökválasztást megerősítő királyi rendeletet. Vásárhelyi püspök Iamandi miniszter figyelmébe ajánlotta a református lelkészek kongruájának kérdését és hathatós támogatást kért a református lelkészek számára. Arra is kérte Iamandi minisztert, hogy ha lehet, a tél beállta előtt rendelkezési segéllyel enyhítsen a sok nehézséggel küzdő lelkészi csapatok helyzetén.

Juhok, szarvasmarhák májmételeybelegtségét biztosan gyógyítja: EGGER-féle

»MONIL«

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

Unitárius gyermekek görög keleti hittanórán. Az Odorheiu megyei Vargis község állami iskolai igazgatója rendeletet kapott a tanfelügyelőtől, amelyben utasítják, hogy azokat az unitárius valásu gyermekeket, akiknek román származása akár anyai, akár apai ágon vitathatóvá tehető, görög keleti hittanra kell tanítani. A román eredet meghatározása a szülők meghallgatása nélkül történt. Dobai István unitárius lelkész azonnal jelentést tett az esetről fölöttes hatóságának, kérve, hogy gyors intézkedéssel orvosoltassa az egyházi főhatóság a súlyos sérelmet. Az unitárius lelkész ellen a csendőrség feljelentést tett az ügyészségen.

Dr. Szász Ferenc szerkesztő elítélése. Dr. Szász Ferenc szerkesztő a Magyar Nép 1931. augusztus 1. számában „Önkényuralom Zetelakán” cím alatt hirt irt. A hír miatt izgatás címen vádat emeltek ellene és a Cluj-i törvényszék az ügyben ítéletet hozott. A törvényszék dr. Szász Ferenc szerkesztőt 15 napi elzárásra és a perköltségek viselésére ítélte. Az ítélet végrehajtását tekintve arra, hogy a vádlott büntetve még nem volt, a bíróság három évi próbaidőre felfüggesztette. Dr. Szász Ferenc az ítéletet a büntetés megállapítása miatt megfélemberte.

Jól sikerültek a Lapusan-ludvari vadászatok. Ófelsége Károly király Mihály vajda és több előkeiőség kíséretében a Mures-megyei Lapusna környékén szarvasra vadászott. Az uralkodó és kísérete remek szarvasokat ejtettek el. Mikor Ófelsége Reghin-ben vonatra ült, hogy elutazzék, értesült, hogy a Bánffy-Havas-ban vadászik Budapestről Nádler Herbert tudós, az állatkert igazgatója. Az uralkodó a világhírű tudóst telefonon magához kérte és hosszasan elbeszélgetett vele.

Hősi halottak emléktáblájának leleplezése. Czákó József Targu-Mures-i igazgató főorvos és családja díszes emléktáblát készíttettek a Cuiesti hősi halottaknak. Az emléktáblát megható ünnepség keretében leplezték le. Az ünnepségen Targu-Mures-ről is nagyon sokan résztvettek.

Szerencsétlenség erdőlés közben. A hűvös időjárás beköszönésével mindenfelé megkezdődtek az erdővágási munkák. A Toplița-i erdőben munka közben egy fa rázuhant Pop Stefan munkásra. Pop Stefan meghalt.

Fantasztikus tervek a gépember tökéletesítésére. A robot lez-e a világ ura! Erre a kérdésre ad választ az a rendkívül érdekes cikk, amely a gépemberök tökéletesítéséről szól és amely Tolnai Világlapjában jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül számtalan pompás riportot, cikket és közel száz kitűnő képet talál az olvasó a népszerű képsalagban.

Tanítók figyelmébe!

Ismételten felhívjuk a figyelmet a Minerva Rt. kiadásában megjelent magyar és román nyelvű elemi iskolai modern rajztanításhoz szükséges, módszeresen illusztrált *Rajzfüzetekre és Vezérfonalra*.

Ugy a Vezérfonal, mint a rajzfüzeteket *Kovácsy Pál* rajztanár készítette, aki 20 év óta csupán a speciális rajtanítás szolgálatában áll. Legújabb munkáiban a hosszú és eredményes rajztanítási évek teljesen kipróbált tapasztalata van feldolgozva az országos tanterv figyelembevételével az I–IV. elemi osztályok részére.

A román részt *Kovácsy Pál* rajztanár, *Gázdac Mihail* tanár és *Otel Teodor* iskolai igazgató közreműködésével állította össze. Ugy a rajzfüzetek, mint a vezérfonal a közoktatásügyi minisztérium által engedélyezve vannak.

Ugyanezen szerzőktől megjelentek az elemi iskolák II., III., IV. osztálya részére készített és a gyakorlatban kitűnően bevált *Földrajzfüzetek* is.

Az I. és II. o. rajzfüzetek ára 4 Lei, a III. és IV. oszt. rajzfüzetek ára 5 Lei, a földrajzfüzetek ára 8 Lei.

E házagpótló és a gyakorlatban kitűnően bevált füzetek kaphatók minden könyvkereskedésben és a kiadónál: Minerva Rt. Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Felmentették Székely Árpád román katolikus lelkész a hatóság elleni erőszak vádjától. Székely Árpád Beszud-Nou község római katolikus lelkésze ellen hatóság elleni erőszak című vádat emeltek. Székely Árpád egy *Parkas Dénes* nevű román katolikus tanulót, akit az iskola igazgatója görög katolikus vallásáért kényszerített, az általa tartott román katolikus vallás-órára vitte át. A tanfelfüggetlőség Székely Árpád

adott igazat, a hatóság elleni erőszak vádját azonban fenntartották ellene és nagyobb pénzbüntetésre ítélte. A meghurcolt római katolikus lelkész felebbezése folytán közelebről tárgyalta a Targu-Mures-i ítélőtábla az ügyet és felmentette Székely Árpádot.

Bányászok szerencsétlensége. Egy Zalatna közelében levő bányában Guga Ioan és Blondut Nicolae bányászok egy magas tárnában dolgoztak. Munka közben a tárna tetejéről levált egy 8 ezer kiló súlyú szikla és a dolgozó bányamunkásokra zuhant. A leomló szikla Gugát agyonnyomta. Társa súlyosan megsebesült.

Megjelent a Magyar Népegészségügyi Szemle. A dr. Schmidt Béla szerkesztésében megjelenő Népegészségügyi Szemle gazdag tartalommal jelent meg. A folyóiratban hosszabb cikk foglalkozik a házipatika berendezésének kérdésével és a mérges gombákkal. Ezekon kívül több apró cikk ad felvilágosítást időszerű egészségügyi kérdésekről. A folyóirat megrendelhető a kiadóhivatalnál, Targu-Mures, Str. Sft. Gheorghe 20.

Halálos gyermekszerencsétlenségek. Stantiu Vasile Cicau-i gazdálkodó takarmánytökökkel megrakott szekeren haladt hazafelé. Négyéves, Liviu nevű kislánya egy zökkenőnél leesett a szekérről és a kerékek halálra gázolták.

Sighet közelében Cracestiu Domnita Ofer a falu csordáját őrizte. Egy tehén a megáradt Mara folyó vizébe ment. A hirtor keánya a tehén után uszott, de örvénybe került és megfulladt.

A "MAGYAR NÉP"-et terjeszteni magyar kötelesség!

Lelkészek, tanító urak figyelmébe!

Több tanító azzal a kéréssel fordult az Uj Cimborá szerkesztőségéhez, hogy az idén is, mint tavaly, állítsunk össze egy *szindarab-sorozatot*, amelyben különböző alkalmakra való rövidebb szindarabok, szavalásra is alkalmas versek találhatók. Az Uj Cimborá eleget is tesz ennek a kérésnek és összeállítja a régebben megjelent számok előadásra alkalmas szindarabjait. Minthogy a szindarabos régi számok már fogytán vannak, nem minden sorozatban ugyanazok a szindarabok fordulnak majd elő. De mindegyikben lesz vizsgára, Mikulásra s karácsonyra is alkalmas darabok. A sorozat ára portóval 25 lej. Megrendelhető a lap főszerkesztőjénél: F. László Marcella címén: Uj Cimborá szerk. Cluj, Str. Baron L. Pop 5. De megrendelhető a Magyar Nép kiadóhivatalán keresztül is.

A szindarabsorozattal egyidejűleg jelenik meg F. László Marcellának három új gyermekdala, csinos füzetbe foglalva. Amikor kiadásban csak 100 példány készül belőle. Az a portóval 20 lej.

Híres vendég Odorheiu megyében. Schmelling, volt nehézsúlyú ökölvívó bajnok, Németországból Brasov-ba érkezett. A híres ökölvívó bajnok a Brasov-i Scherg-gyár igazgatójának meghívására jött oda, hogy Odorheiu-megyében rendezendő medve-vadászatokban vegyen részt.

Lényeges módosításra készülnek az adózás rendszerében. Az állami egyenes adók behajtásának rendkívül nehézkes és költséges. Nagy személyzetet kell fenntartani és állandóan ellenőrizni kell az adózók helyzetét, hogy

az állam ne károsodjék. A pénzügyminisztériumban azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy több külföldi állam példájára, az egyenes adókat közvetett adókkal fogják pótolni. A közvetett adókat közfogyasztási cikkek után fogják kiróni, vagy bélyeg és illeték alakban hajtják be. Az adóknak ezt a formáját sokkal könnyebb ellenőrizni, és behajtani, mint az egyenes adókat. A kormány már a legközelebbi időben megkezdi az új terv kidolgozását.

Megtiltották a nemesi címek használatát. Miniszteri rendelettel eltiltották a nemesi címek használatát. A rendelet szövege, amelyet Pop Valér igazságügyi miniszter irt alá, a következő:

„Az alkotmány 10. szakasza tiltja Romániában a nemesi címek használatát. Megállapítottuk azonban, hogy egyes magyar urak különféle alkalmakkor még mindig, hivatalosan is használják ezeket a címeket és a magyar újságok különösen nagy fontosságot tulajdonítanak azoknak. A rendelet nyilvánosságra hozatalával egyidejűleg eltiltjuk ezeknek a címeknek a használatát, lévén ez alkotmányellenes.“

Indiai fejedelem vadászata. India egyik fejedelme, az aida-poeri maharadza, nagy vadászata a következő adatok jellemzik: Terítékre került százhetvenkét elefánt, sok tigris, orrszarvu és viziló. A vadászon ezer hajtó részt. A hajtók közül sokan megsebesültek, tizenegy hajtó meghalt. A fejedelem a vadászon meghalt hajtók holttestét mindig vallásos szertartások között, hindu szokás szerint elégeti és aranykelyhekbe rakja poraikat. Tíz év alatt száz aranykely gyűlt össze a maharadza egyik márványoszlopos termében.

Athelyezik Salaj-megye székhelyét. Ezelőtt két évvel Salaj-megye székhelyét Zälau-ról Carrei-be akarták áthelyezni. Az áthelyezést akkor a nemzeti-parasztpárt szorgalmazta. Most megint felvetődött a vármegyei székhely áthelyezésének kérdése. A liberális kormány a megye székhelyét Simleul-Silvaniei-re akarja áthelyezni.

Nem szabad zsidó hittant tanítani az állami iskolákban. Különös rendelet érkezett az iskolaügyi minisztertől az állami iskolák igazgatóságaihoz. A miniszter elrendelte, hogy a zsidó vallású növendékek vallásoktatását ne az állami iskola épületében, hanem más helyiségben végezzék.

Robbanás történt egy olasz lőszergyárban. Egyik Róma közelében levő lőszergyárban hatvan kiló puskapor felrobbant. Szerencsére a robbanás színhelyének közelében nem tartózkodtak emberek. Négy munkás súlyosan megsebesült, akik közül egyik meghalt. A kár igen nagy, mert a lőszergyár épületének tekintélyes része összeomlott.

Mozgó iskola. Skócia hegyvidékén a lakosság nagyon szétszórta. Ezért a gyermekek iskoláztatása nem történhetik olyan rendszerű, állandó iskolában, mint amilyen iskolák nálunk vannak. Kormányintézkedés következtében a szétszórta lakosság gyermekeinek oktatását mozgó iskolák segítségével végzik. A tanítók az egész iskola felszereléssel gépkocsikon utaznak egyik helyről a másikra. A mozgó iskolák áldásos munkát végeznek a lakosság körében és ezért a jövőben még nagyobb súlyt fognak helyezni a mozgó iskolák szervezésére és munkájára.

Halálos végű kuruzslás. A Debrecen közelében levő Hosszszupályin Balogh Sándorné kuruzsló asszony békafejjel és kigyófarokkal akarta meggyógyítani Molnár Erzsébetet. Molnár Erzsébet a piszkos és undorító varázsszerektől fertőzést kapott és meghalt. A kuruzsló asszonyt letartóztatták.

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a
kiadóhivatal: Cluj-Str. Baron L. Pop
5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lel.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

Utazás a búzavetőmagtól a mindennapi kenyérig.

— Konopi Kálmán cikksorozata a Magyar Nép olvasói számára. —

Hogyan nemesítjük a kukoricát?

A barátom bemutatott engem a hallgató-ságnak és felszólított, hogy magyarázzam meg nekik a növénynemesítés lényegét, a buzane-mesítés céljait és módszereit és ismertessem meg velük a ma forgalomban levő buzafaj-tákat.

Azmal kezdtem, hogy miután a barátom két nemesítő gazdaságról már beszélt, amelyek-nek nemesítvényeit a megyei kamara plakát-jain ajánlja, mondok egy pár szót arról a har-madikról is, amelyikben a harmadik ajánlott fajtát kitenyésztették.

Ez a gazdaság, a bánkuti, Magyarországon van, Csanádmegyében. Az a vidék valóságos búzakána. Fekete-televényföldje még az ő-szanádinál is termékenyebb. A nemesítő üzem és az egész uradalom vezetője: Baross László, öreg, vérbeli gazda, akinek a szeme ebben az esetben nem annyira az ökröt hizlalja, ahogy a közmondás tartja, hanem a növényeket válogatja.

Érdekes, hogy azon a birtokon az állattar-tás nem játszik nagy szerepet. A fősúly a nö-vénytermelésre van fektetve. És hogy a sok szalma mégse vesszen kárba és a földek is elég trágyát kapjanak, bevezették a szalmatrágya-készítést. A szalmát megnedvesítik, egy ke-vés mézmitrogént kevernek hozzá és földdel leprésselve tartják egy ideig. Így összeérik és anélkül hordhatják ki a földekre, hogy istálló-ban lett volna.

A 4500 holdas birtok két méter magas erős drótkerítéssel van bekerítve, amely vasoszlo-pokhoz van erősítve. Több mint tizenhat kilo-méter hosszú már el ebből a kerítésből, de még kell egynéhány kilométer, hogy a nyulak és őzök sehol ki ne futbassanak a főhercegi va-dászterületről. Amint autónkon keresztül-hasul jártuk az uradalmat, az egyik lucerna-táblán egy szép csapat tuzokot is láttunk. A remek, pulykanagyságu madarak alig vetettek

ügyet ránk és csak akkor keltak fel és száll-tak valamivel odébb, amikor egészen melléjük értünk.

A bánkuti növénynemesítés először a ló-fogu kukoricája révén vált híressé. Ez a fajta az Alföldön mindenütt nagyon jól beválik, de hidegebb vidékekre, amilyen a mi földünk, nem eléggé korai. Sokszor éretlen marad és nehéz a romlás ellen megvédeni. Van egy ko-rai keményszemű fajtájuk is. Ez már nálunk is hiba nélkül megéri és bátran termelhető.

A buzane-mesítéssel is régen foglalkozik Baross és mindjárt kezdettől fogva nagy fon-tosságot tulajdonít a minőségnek.

Manapság Magyarország egész területén az ő nemesített búzái (bánkuti) vannak leg-inkább elterjedve, mert bőtermőség, korai érés, rozsd ellenállás és minőség tekintetében is felülmúlták a többi magyar nemesítvénye-ket. De már annyit beszéltünk a nemesítő gazdaságokról, hogy ideje lesz egy pár szót szólni magáról a nemesítés munkájáról is.

Minden növényt lehet nemesíteni, éppugy mind az állatfajtákat, ha tenyésztésük közben ügyelünk arra, hogy a jófajta állatok szapo-rodjanak, a rossz fajták kiselejteződjenek a tenyészetből.

Itt M. falván, úgy hallom, hogy ma már az egész tehénállomány szimentháli jellegű kezd lenni. De emlékezzenek csak vissza, mi-lyen nagy tarthatóság volt a csordában, amielőtt a gadakör elhatárolta, hogy csak megbízható helyekről vásárolt fajtiszta tenyész bikákat fognak tartani. És a gazdák is, ügyebár, igye-keztek tudni gyengén tejelő, rossz nevelő teheneiken.

Hasonlóképpen cselekszik a növényneme-sítő a növényeivel. Kiválogatja a jókat és ki-selejteti a rosszakat. De ezt nem minden nö-vénnyel csinálja egyformán. Mert például a kukoricának az a termékenyülési törvény, hogy egy növény selymét nem ugyanannyal a szárnak a készítője porozza be. A készítő és a

nyem nem egyszerre válik tenyészéretté és a szél is inkább a szomszédos tengerinövények porát szórja a selymekre. Ezt a termékenyítési módot kölcsönös termékenyítésnek nevezik. A természet ebben az esetben azt akarja, hogy az új mag-nemzedék egymással nem közeli rokonságban levő szülőknél legyen a gyermeke. Mint ahogy az emberi törvények is tiltják a legközelebbi vérrokonok közötti házasságkötést, a születendő gyermek egészségének érdekében.

De akármilyen célravezető is a természetnek ez a törvénye, arra nem alkalmas, hogy egy egyöntetű tengerifajtát tudjon létrehozni. Hiszen tudjuk, milyen sokféle cső kerül tengeritöréskor a garmadába, ha nem fajtengetit vetettünk, hanem csak olyant, amit régtől fogva termelünk kiválogatás nélkül a gazdaságunkban. Van az ilyen közt kerek szemű, hosszú és rövid csövű, hengerded és kupos alakú, sima és reszelős tapintatú, keményre frott és puhán letört, szép sötétpiros szemű, amelyiknek úgy örülnek a kis gyerekek, feketével tarkázott, nyolc és többsoros, fel egész huszonnégyig. Az egész garmadában alig lehetne száz egyforma csövet összeválogatni. Vagyis inkább hasonlót kellett volna mondanom, mert egészen egyformát egy fa levelei között sem igen találunk kettőt is. De ha egy jól kitenyésztett tengerifajtát vetettünk, amilyen a bánkúti lófogú, a László László lapusnyaki nyolcsoros tengeriye és több más, akkor a termés tulnyomó része egyöntetű ugyan alak és nagyság, mint szín és szemmagyság, sorszám, érési idő tekintetében és más tulajdonságaiban.

A nemesítő ezt hosszas, gondos tenyész-kiválasztással éri el. Mindig csak olyan tövekről szed le vetőmagnak csöveket, amelyek olyankor érnek, olyan alakúak és állásúak, amilyenek az egész tengeri-tábláját látni szeretnánk. És a róluk leszedett csöveket ugyanilyen szigorú bírálatnak veti alá. Amelyik nem felel meg tökéletesen a nemesítés tervének, az irgalom nélkül kiselejtezésre kerül. Még így is sok hája lesz a nemesítőnek a következő évek termésével. Először is ügyelnie kell arra, hogy tengeritáblája kellő távolságra legyen a szomszédos tengeritábláktól. Nehogy azoknak a porát hozza oda a szél és tegye ezzel hiábavalóvá addigi fáradozását. Ez a távolság több száz méter kell, hogy legyen és

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért tűri,
hogyan
kínózza a

RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZVÉNY
oldal, hát, gerinc, szúrás
szaggatás és keresztcsont
fájdalom?

Mikor a csodás hatású

Spongilia

FÁJDALOMŰZŐ CSÜZ ÉS KÖSZVÉNYKENŐCS
BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!

DR. BOOLEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR
és ártalmatlanság • ODORHEIU •

ezért csak nagyobb gazdaságokban lehetséges eredményes tengerinemesítési munkát folytatni. De ha ezt a távolságot be is tarthatjuk akkor is évekig lesznek még elfajzások, úgynevezett visszaütések, épp úgy, mint ahogy a teheneink sem ellenek mindig fajtisza borjúkat attól fogva, hogy áttértünk a fajtisza bikák használatára.

A tengerinemesítésnek egy még hathatóbb módszere is van. A nemesítő néhány évre megszegheti a természet által megszabott szaporodási módot. Néhány tengerítő selymét néhány éven keresztül ugyanazoknak a zászlójával porozza be úgy, hogy pergamenttel bekötözi a csöveket, mielőtt a selymüket kiadták és a cimerek porát is pergamentzacskóban gyűjti össze. Akármilyen szép is volt ilyenkor az eredeti tö, a törvényszegés megbosszulja magát és az így nyert magból lett következő évi tengeritövek kisebbek, gyengébbek, mindenféle bajok iránt érzékenyebbek lesznek, mint amilyen az eredeti tö volt. De egy tekintetben megjavultak: a termésük már a rákövetkező évben sokkal egyöntetűbbé válik, mint volt annakelőtte. Ezt a törvénytelenkedést még néhány évig megismételjük. A további leromlás már nem lesz olyan nagymérvű, mint az első esetben és lesznek tenyész-törzseink, amelyek így is meglehetősen használható termést hoznak. Az ilyenek közül kiválasztjuk a hasonlókat és ezeket akkor már egymással kereszteljük olyanformán, hogy a kettőből felváltva vetünk sorokat és az egyik fajta sorainak levágjuk a cimereit, a másik fajta sorain rajtahagyjuk. Így bizto-

sitjuk azt, hogy a cimerektől megfosztott sorokat csakis a cimeres sorok termékenyíthetik meg. A következő évben már szép erőteljes töveink lesznek, mert kiengeszteltük a természetet azzal, hogy ismét a törvénye szerint jártunk el, sőt a lecimerézéssel lehetetlenné tettük a törvényszegést: az önmegtermékenyítést. Ez csak a le nem cimerezett töveknél fordulhat így elő, de ezeknek a termését nem

fogjuk vetőmagnak használni.

Lehet ezt a dolgot még jobban összebonylítani azzal, hogy egymástól távolálló, nem hasonló fajákat keresztezzünk össze. Ezeknek az utódai az első évben különösen erőteljesek és bőven termők lehetnek, de a következőben elvesztik egyöntetűségüket és termelési értéküket. Az ilyen vetőmagot évről évre újra kell keresztezés útján előállítani.

Csak annak higyjünk...

Mikszáth Kálmán tollára ki-vánkozik az alábbi jelenet, melyet egy hűséges olvasónk küldött be nekünk gazdatársaink okulására.

Egy hetivásár alkalmával, még a múlt év szeptemberében történt, hogy egy kisebb vidéki város vegyeskereskedésébe egy idősebb gazda benyitott és e szavakkal fordult a kereskedőhöz „sokat olvastam uram a Magyar. Népben, hogy a Porzol jobb, mint a kékkő, mert a buza nem lesz üszkös, ritka és a pácolás kényelmes. Adjon hát az úr 1 kg. valódi Porzolt, ami 5 mázsa vetőmagnhoz elegendő.” Fordul egyet a kereskedő s felnyul háta megett a polcra, levesz valamilyen csomagot és e szavak kíséretében nyújtja át az öreg gazdának: „Fogja öregem, itt a Porzol, amit kért” és avval mondott egy összeget és máris a másik gazdához fordult, aki kaszakövet kért.

Öreg gazdánk emelgeti, fordítgatja a skatulyát jobbról-balra, olvassa rajta a felírást és csóválja a fejét, majd nekidurálja magát és eképp szól a boltoshoz:

„Már megkövetem a téns urat, de ez nem valódi Porzol, mert erre a skatulyára más egyéb van ráfirkálva. Ha meg nem sértem, ez bizony csak utánczat.”

Egyéb sem kellett a kereskedőnek, ráförmed az öreg gazdára imígyen: „Hogy mer maga kételkedni az én szavamban, ha én egyszer azt mondom, hogy ez Porzol. Ha más egyéb van ráírva azért csak Porzol az, csak újfajta Porzol, ami jobb mint a régi.”

Ugylátszik a mi öreg gazdánk a nagy hangu, de annál hamisabb lelkű boltostól megijedhetett, mert csendesen a pénztárhoz ment és fizetett, magával vivén az „újfajta Porzolt.”

Szemanunk, aki az öreg gazdának távoli ismerőse, esztendő multával megkerdezte az öreg-től, hogy milyen eredménye volt az újfajta Porzol-lal, mire a mi öreg gazdánk a következő tanulságos választ adta:

„Figyeljen ide uram, az a porpácoló szer, amit a nagyhangu csalafinta boltosnál vettem értéktelen hamisítvány volt, mert az avval pácolt buzának több mint a fele üszkös volt és azzal rosszabb eredményt értem el, mint a kékkővel. De amint a boltból kijöttem egy másik üzletben egy kis tasak valódi Porzolt vettem és azzal 1 mázsa vetőmagot alaposan megpácoltam, azt külön földbe vetettem és a termésem olyan volt, hogy az egész falu csodájára járt. Ezért higyjén az ember mindig csak a saját édes szemének és ne a mások cifra beszédjének”, fejezte be elbeszélését öreg gazdatársunk.

Ehhez a tanulságos történethez mi csak azt fűzzük hozzá előfizetőink okulására, hogy a valódi Porzol doboza barna, címkeje sárgaszegélyű, lilászörös, közepén sárga körön áthaladó buzakalásszal, melyen keresztül van írva „PORZOL” és alatta lentebb „Chinoin”. A dobozon plomba van, melynek egyik oldalán Chinoin felírás, másik oldalán pedig egy csillag látható. A 20 dekás tasak színe fehér, de a ráragasztott címke fentiekkel megegyező. Magának a Porzolnak a színe téglavörös. Mást tehát senki el ne fogadjon.

Romlik a szőlő Satu-Mare környékén. Az őszi esőzés következtében a Satu-Mare-i szőlőkben a bogyók rothadásnak indultak. A betegség következtében a szőlőtermés fele elpusztult.

Megpróbálásra ajánljuk:

Vessük bükkönnyel a buzát!

Egy kiváló magyar buza-nemesítő, Székács Elemér dr. rádió előadásban hívta fel a figyelmet arra a tapasztalatra, hogy a *bükkönnyel vetett rozs sokkal több és jobb minőségű magot szolgáltat, mint a tisztán vetett rozs*. Ezzel kapcsolatban előadta, amit már nagyon sok gazda kipróbált, hogy a buza is nagyon meghálálja, ha bükkönnyel vetik. A bükkönnyel vetett buza gyorsabban fejlődik, több magot terem és az ilyen buzából készült liszt minősége elvitathatatlanul jobb, mint az olyan buza lisztje, amelyik tisztán volt vetve.

Ennek a tapasztalatnak kétségtelenül van tudományos magyarázata, mert hiszen általánosan ismeretes, hogy a bükköny, mint pillangós virágú növény, gyökerei segítségével a levegőből nitrogénium tápanyagot tud gyűjteni és ezt a vele együtt vetett vagy az utána következő növények is fel tudják használni. Ugy látszik tehát, hogy a bőséges nitrogénium tápláléknak különös jelentősége van a buza fehérje anyagainak, főképpen pedig a sükérnek a kifejlődésére. Ezzel magyarázható, hogy a bükkönnyel vetett buza többet terem és jobb minőségű lisztet szolgáltat.

Ajánljuk tehát olvasóinknak,

hogy próbálják ki kén kis da-
gabon a búkkönnnyel vetett bu-
zát. Márjenek ki két egyenlő
léblécskát, amelyeket teljesen
gyforana talajnak és tápere-
nek. Az egyikbe vessék el a
kuzát az eddigi szokások sze-
rint tisztán, a másikba pedig
búkkönnnyel. Aratás után a két
lébla termését csépeljék külön
és állapítsák meg, hogy melyik
léblán termett több és jobb
minőségű buza. Hangsúlyoz-
nak, hogy addig, amíg a ve-
gyes termesztés sikeréről nem
győződtek meg, ne termelje-
nek a gazdák nagyban, hanem
kezdjék meg a kísérletezést
kis területen.

Nagyszabású terv.

A Duna-medence államainak
gabonaértékesítésére nézve
nagyjelentőségű terv merült
fel. A külföldi szállításra ke-
rülő buza eddig a Dunán,
Fekete-tengeren és a görög ten-
geren át került nyugatra. Ez
az ut nagyon hosszú és meg-
drágítja a buza szállítását.
Terv merült fel, hogy a Vas-
kaputól a görög tengerig Szer-
bián, Bulgárián és Görögorszá-
gon keresztül csatornát építse-
nek. A hajózható csatorna 550
kilóméter hosszú lenne. Nagy
jelentőségét mutatja, hogy 1300
kilóméterrel rövidülne meg a
viziuton nyugat felé szállított
buza útja. A csatorna a román,
jugoszláv, bolgár határ-
határtól indulna ki és így a
Duna-medencének összes álla-
mai használhatnák.

Banat-i telepes község ünne-
pe. A Bega völgyi Bodofalau
gazdaköre közelebbről ünne-
pelte fennállásának 25 éves év-
fordulóját. Az ünnepséget is-
tentsztelelet előzte meg, majd
megnyitották a gazdasági kiál-
lást. A kiállítás után közebéd-

volt, amelyen többek között
pohárköszöntőt mondott Wil-
lor József kazarnai kép-
viselő is.

November 1-én lesz az EGE.
szőlészeti és borászati vándor-
gyűlése a Bethlen Kollégium
szőlőjében. Az időszerű szőlé-
szeti és borászati kérdések meg-
beszélése céljából az EGE. fo-
lyó évi november hó 1-én, va-
sárnap (és nem 18-án, amint
egy-egy lapok tévesen közölték)
dél előtt fél 10 órakor a helyes
szívetelés gyakorlati bemutatá-
sával és borkostolóval egybe-
kötve szőlészeti és borászati
vándorgyűlést rendez Cium-
brudon a Bethlen Kollégium
gazdasági iskolájának szőlő-
jében. A vándorgyűlés tárgy-
sorozatában a szorosán vett
szakkérdések mellett a bor-
értékesítésének a szőlősgaz-
dák szempontjából életbevá-
gón fontos kérdés is szerepel.
A vándorgyűlés dél előtt fél 10
órákor kezdődik az iskola szőlő-
jében. Kedvezően időjárás
esetén az előadások az iskola

tantermében tartatnak meg.
Belépődij nincs. Vendégeket
szívesen látnak. Ebédről a ren-
dezőség gondoskodik. A hegy-
alja szőlősgazdái és a kiscgazdák
gazdaköreiknek vezetése alatt
nagy számban fognak megje-
lenni a vándorgyűlésen.

Sok eperfát ültetnek Német-
országban. A német kormány,
mindent megtesz, hogy az eperfa
ültetését elősegítse. Az eperfa
ültetéssel párhuzamosan ugyanis
a selyemhernyó tenyésztést
akárja fellendíteni, hogy függet-
lenítse Németországot a külföldi
selyemárutól. Nehány év alatt
annyi eperfát ültettek a német
gazdák, hogy a becslések szerint
jelenleg Németországban száz-
millió eperfa van. Kiszámították
a németek azt is, hogy a
százmillió eperfa levelével anny-
nyi selyemhernyót lehet eltartani,
hogy ez a foglalkozás száz-
ezer családnak nyújt biztos meg-
élhetést.

Szerezzünk új előfizetőket!!

Mindig jobb volt haladni,
mint egy helyben maradni.
Halad az, ki porzozolozik
s szép termést arat,
maradi a kékkövező,
kinél üszög s pénzkár marad.

Minden utánzatot utasítsunk vissza, csak valódi
PORZOL-t használjunk. Követeljük minden vas,
fűszer s mezőgazdasági szaküzletben, hogy eredeti
PORZOL-t adjanak.

Nagyon elszaporodtak Transylvánia délkeleti részében az egerek. Sfantu Gheorghe vidékén a mezei egerek nagyon elszaporodtak és megsemmisítéssel fenyegetik az őszi vetéseket. A megyei Mezőgazdasági Kamara a közigazgatási hatóságokkal összefogva, írtó hadjáratot indított a mezei egerek ellen.

PIAC

Tájékoztatlanság a gabonapiacon.

Az európai pénzpiacra történt események hatása következtében azok az Európában levő mezőgazdasági államok, amelyek külföldre akartak gabonát szállítani, beszüntették a külföldi szállításokat. A gabona külföldre való szállítása nálunk is teljesen megakadt. Ez a belföldi piacon is zavarokat okozott és így a nagyobb termelői központok piacain tájékozatlanul állanak a gazdák és a kereskedők. A kormány még mindig nem döntött véglegesen

abban a tekintetben, hogy a külföldre eladott gabonával mi történjék?

Nő a drágaság. A hivatalos kimutatások szerint a drágaság állandóan növekszik. A drágaság növekedésének egyik fő oka a frank értékének csökkentése és az ezzel kapcsolatban bekövetkezett, feszült világ gazdasági helyzet.

Emelkednek a borárak.

Hivatalos kimutatások alapján megállapítható, hogy folyóévben csak félannyi bor fog tereenni, mint tavaly termett. Emellett az ecet és borszesz gyárak is nagyon sok bort fognak feldolgozni. Ezeknek a körülményeknek tulajdonítható, hogy a borárak általában drágulnak.

Piaci árak Carei-ben.

Buza: 390—396, zab 220—225, napraforgó 330 lej mázsánsként.

Terményárak a Banat-ban.

Buza 430—435, ókukorica 320, ujkukorica 280, zab 265, takarmányárpa 280, sörárpa 320, muharmag 425, napraforgómag 400 lej mázsánsként.

járása következtében a becserélés határidejét október végéig meghosszabbították.

Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy a becseréléseket feltétlenül végezzék el, mert különben a hatóságok részéről sok kellemetlenségben lesz részük.

Allandó mintavásár és kiállítás lesz Braşov-ban.

A Braşov-i iparosok és kereskedők, hogy áruikat jobban tudják értékesíteni, állandó mintavásárt akarnak rendezni. A kereskedelmi és iparkamara megkezdte a terv kivitelére az előkészületeket. Kérést intéztek a minisztertanácshoz, hogy az állandó mintavásárt és kiállítást engedélyezze. Ha a minisztertanács engedélye megérkezik, az állandó vásárt berendezik. A Braşov-i állandó vásárnak nagy jelentősége van, mert Braşov jelentős idegenforgalmi központ. Kívánatos volna, hogy a mintavásár keretében elhelyezést nyerjenek a székely nép termékei is.

Szabó Béni közbonjárása a munkaügyi minisztériumnál.

Szabó Béni, magyarpárti képviselő az iparigazolványok kicserélésével kapcsolatban emlékiratot nyújtott be a munkaügyi minisztériumhoz. A magyar képviselő emlékiratában előadja, hogy a mai rendszer szerint az iparigazolványok becserélése nagy összegbe kerül. Egy alkalmazottnak 400 lejt, a munkaadónak pedig összesen 1400 lejt kell költeni, hogy iparigazolványát kicserélhesse. Szabó Béni emlékiratában arra kéri a minisztériumot, hogy tegyen intézkedéseket a felmerülő költségek egyes tételeinek elengedése, vagy leszállítása ügyében

Művelődési mozgalmak.

MŰKEDVELŐ SZINJÁTSZÓ TARSASÁGOK FIGYELMEBE! Pár hete hagyta el a sajtót Székely Miklós makai ref. lelkes szívet-lelket gyönyörködtető két kis szindarabja. Az egyik egy igen kedves karácsonyi szinkép, mely kis gyermekeknek betanítására kiválóan alkalmas. A másiknak a címe: A csizmadia. Népies vigjáték 2 felvonásban. Melegen ajánljuk falusi műkedvelőknek ezt a mindvégig kellemes, jóízűen nevettető és igen tanulságos szindarabot betanulásra. Mindkettő megrendelhető a Minerva könyvkereskedésben, Cluj, Regina Maria 2 szám. (A karácsonyi szinjáték 20 lei. A csizmadia 30 lei.

IPARIGAZOLVÁNYOK

Ki kell cserélni a mesterkönyveket és munkakönyveket.

Az Országos Magyar Párt tagozatainak iparos szakosztályai felhívást intéztek az iparengedéllyel bíró munkaadókhöz, munkásokhoz, segéddekhez és minden szakmai könyvvel rendelkező iparoshoz, hogy a mesterkönyveket, munkakönyveket és iparengedélyeket sürgősen cseréljék be. A becserélésnek — mint ismeretes — már meg kellett volna történnie, azonban az Országos Magyar Párt közben-

Mulatókötő

ESŐDAL.

De utálok pocsolya van,
a patakok nőnek,
a cipőmnek rossz árlaga van,
de csak a cipőmnek.

Minden csapzott, minden sáros,
se baj, szinte vártam,
az a fő, hogy meztlábos
lelkem nem jár sárban!

Kalapom karimájáról
fénykeresztes cseppek
mint a pókok sík fondlón
földig ereszkednek.

Vendéget jelent talán? azt
volt már nálam vendég:
a fekete szemű bánat
keresett csak nem rég.

Nem kell vendég, bánat sem kell,
csak e dal, e lógy dal.
játszodozom a szívemmel
mint egy kis leánnyal.

É nem irgylem a vérost
itt, sorsom sárban,
hogyha sár van, legalább most
megszokja a lábam.

Kiss Jenő.

A mi csapatparancsnokunk.

— Bolgár elbeszélés. —

Mikor az új parancsnok átvette csapatunk vezényletét, egy önkéntes barátom veszélyesen sugta a fülembe:

— Hadapród pajás, jaj a mi csapatunknak!

— Miért? — kérdeztem.

— Rettenetes parancsnokra akadunk. Egy látom, mindnyájan rossz órában születünk erre a szomorú világra.

— De honnan ismerted meg őt ilyen hamar! — kérdeztem félig tréfásan.

— Az ilyen embereket nagyon könnyen

meg lehet ismerni. Nézd csak azokat az erőszakra valló hosszú lépteket, azt a vadállatian széles állkapcsot, azt a sovány, de méregtől vörösre izzó nyakat. Köztudomású dolog, hogy az ilyen külsejű emberek nem a legfinomabb lelkek közül valók. Hallottad a hangját! Olyan vérfagyasztó, mint a sakál ordítása a kietlen pusztában.

— Ez rád vall, kedves barátom, elsőéves bölcsész lettedre úgy beszélsz, mintha a lélekelemzést tanítottad volna valamelyik hazai egyetemen, a boldog békeidőben.

— Csak ne gunyolódjál, hadapród ur. Akármilyen is ennek a neve, csak azt érzem, hogy ettől az embertől nagyon sok rosszban fogunk részesülni.

Es valóban, Girovszki parancsnok ur első perctől kezdve nagy embergyűlöletről tett bizonyosságot. Valami megmagyarázhatatlan rosszindulattal kezelt bennünket, hát még a szegény közkatonaikat! Egyre vadabb és vadabb kedvteléssel kötött belénk és verte véresre akármelyiküket, akit éppen feléje vitt a rossz szerencséje. Elviselhetetlenek, gyűlöletesek voltak a háború okozta szenvedések, de parancsnokunk még rosszabbá tette azokat. Nemcsak az ő undorító megjelenésével gyötörte lelkünket, hanem a szegény baka iránt érzett megvetését is belevitte mindabba, miáltal valóságos pokollá tette mindnyájunk életét. A közlegényekkel úgy bánt, ahogy szokásban levő rablógyilkosokkal szokásos. Bátorságuk próbára tévése pedig valóságos paradicsomi élvezetet szerzett neki.

— Bátran nézzetek szembe az ellenséggel, ti vénasszonyok! Mert ha nem, rostává lövötem azt a kicserezni való ronda bőrötöket.

Ezerkilencszáztizennyolc júniusában egy kora reggelen azzal váltottak fel megfigyelő helyemen, hogy támadásra készülődünk. Fedezékünkől balra volt egy magaslat, honnan az ellenség mindegyre rettenetes kartácsstűzzel ritkította meg sorainkat. Megkaptuk a parancsot: váratlan rohammal bevenni a magaslatot.

Parancsnokunk egész testében megregett az izgalomtól és fogvicsoritva járt-kelt katonái között, kezében rinocerosbőr korbacsal, mellyel időnként véres csikokat hasított valamelyikükön.

Megkezdődött a roham. Jobbszárnyunk megelőzött bennünket és csakhamar beért a magaslat alatti völgybe. Erre parancsnokunk még jobban feldühödött:

— Csendesen! Zajtalanul! Gyorsan, ti csőbába marhák! Ugy lödörögtek, mint valami részeg tevék. A többiek ezóta fenn vannak a ti még itt bukdácsoltok az árokban. Elő-örel!

Kilopóztunk a lövészárokból és teljes felszereléssel, karddal, rohamkéssel a fogaink között, hason csuszva nyomultunk előre. De alig értünk le a völgybe, mikor az ellenség minden egysége megsemmisítő kartácsstűz alá vett bennünket. Egy nagy lángtenger állott előttünk. Jobbszárnyunkról vérfagyasztó jaji kiáltások hallatszottak:

— Ó, jaj! A szemem!... Kilőtték a szemem!... Nem látok!... Kifolyt a belem!... Oda a kezem!... Istenem!... Anyám!... Jaj! Jaaj! — tört elő a kartácsok pokoli ropogásából. A gyengébbszívű népfelkelők közül néhányan a fedezék felé hátráltak, de a sorkatonák visszatérték és újra rohamoszlopba állították őket.

Eszrevétlenül egy nagy földhányás mögé húzódtunk és hideg verejtek ütközött ki rajtunk arra a gondolatra, hogy a halál lángseprője bármely pillanatban végig sujthat rajtunk. Ha valamelyikünk bármilyen irányban kidugja a fejét, az egész balszárny veszét okozta volna. Éppen abban a pillanatban ért oda a-mi parancsnokunk, revolverrel a kezében és sátáni hangon ordította:

— Ti itt dögöltök?!... Miiiiii!... Tehén! Redjetek fel onnan! Roham! Előre!

Hangja elveszett az ellenség tüzéség kartácsüvöltésében. Ahelyett, hogy felemelkedtünk volna, még jobban odalapultunk valamennyien a biztos fedezéket nyújtó földhöz. Esztelenység lett volna a parancsot teljesítenünk, mert mindnyájan azonnal egyetlenegy nagy célponttá váltunk volna az ellenség előtt.

— Talpra! Mi az, hadapród ur, önkéntes urak, ti is itt dögöltök?... — ordította a parancsnok még vérfagyasztóbban.

Senki sem akart felállani. Nem mintha félt volna, hanem a parancs örült volta miatt. Roncsolt idegzetű parancsnokunkon dühroham vett erőt és habzó szájjal rohant a csapat egyik végétől a másikig. Rajvonalunk elején megragadott egy fiatal fiút, revolvert fogott rá és vadállati üvöltéssel ordította:

— Talpra, te barom!

Még most is előttem van az a kép. Hogy ez a két ember miként nézett szembe egymással. Az első dühtől pattanásig feszülő vörös erekkel, a másik hasonfekve, rémülten és révedezően; talán éppen otthonára, a békés családi életre, az édesanyjára gondolt, közéjük szárnyalt a lelke abban az alvilági kartácsstűzben. Falumbeli fiú volt. Ismertem. Ugyanabban a csapatban szolgált egy évvel fiatalabb öccse is. Szép szál legényke volt mindkettő. Sohasem engedetlenkedtek. Hiven teljesítettek minden parancsot. De ez egyszer a fiú csak nem akart engedelmeskedni.

— Talpra! — ordította ismét a tiszt, minden emberieségből kivetkőzött hangon.

A katona nyugodtan nézett rá és nem mozdult el védett helyéről. A tiszt meghúzta a ravaszt, a revolver nagyot dörrent, a fiú feje véresen oldalt hanyatlott, teste fájdalmasan megvonaglott és elszállt belőle az élet.

— Alljatok talpra, gazemberek, mert mind lelélek benneteket! — tajtékzott Girovskij újabb dührohamában.

A csapat talpraszökött és új rohamra indult a völgy belseje felé, de már a kirohanásnál odaveszett a csapat kétharmada. Csak az éj beálltával lopózhattunk vissza a fedezékbe.

(A parancsnok bűnhődéséről a következő számunkban.)

Jordan Kovacsó.

MOSZKVA ADOMAI

Sertéshizlalás — fával.

Hosszas kísérletezés után olyan vegyi eljárást találtak fel, amelynek segítségével fából gynevezett facukrot tudnak készíteni. A facukrot vas- és szórnp formában kerül tarmányozásra. Rendesen dakt eseléssel vegyítik. A Németországban végzett vizsgálatok szerint a facukor disznók etetésénél kitűnően beválik. A facukor nagyon olcsó takarmány, mert a leggyengébb minőségű fából, fahulladékból és ereszporból készítik. A facukorból takarmány-élesztőt is gyártanak, ezt is kitűnően fel lehet használni az állatok tarmányozásánál.

Jó tett helyében jót várj.

Holzer László debreceni, vak férfi egy alkalommal az utcán tévedt és irányt keresve borkált a kövezeten. Az „Aranykút” szálloda főgépészének és leánykájá, Pap Juliska hozzá fordult és elvezette útjának céljához. Holzer László közelebbi értesítést kapott a holland nagykövetségtől, hogy Jáva szigetén élő bátyja meghalt és 150 millió lej értékű vagyont hagyott rá. A vak férfi az óriási örökség kézhezvétele után úgy döntött, hogy az legyen Pap Juliska 13 éves kisleányé, aki egy alkalommal nehéz helyzetében jószívuén megajánlotta.

Sok a nő!

Ismeretes, hogy a tudósok megállapítása szerint a földön több nő él, mint férfi. A kutatók azt is megállapították, hogy az állatvilágban is vannak hasonló esetek. Legutóbb egy németországi madárkutató intézetben végzett vizsgálatok

alapján kiderült, hogy a madarak körében is nagy az aránytalanság a hím és a nőnem között. A sárgarigók között például kétszer annyi nőstény van, mint hím. A barázdabillegetők-nél sokkal kisebb a hímek száma, mint a nőstényeké.

Babonás bányászok.

Az angliai Grasford bányájában a bányászok különös ok miatt szüntették be a munkát. Egy bányász reggel, munka előtt elbeszélte társainak, álmában látta, hogy a bánya egyik tárnájában, ahol dolgozniok kell, bányalégrobbanás történt. Az elbeszélés hatása alatt 100 bányász nem szálkott le a bányába dolgozni, sőt a mélyben dolgozó 300 munkás is a föld színére jött. A bányászok egész nap semmit sem dolgoztak és

izgatottan várták a szerencsétlenség bekövetkezését. A bányarobbanás azonban nem következett be és a munkások másnap megnyugodva mentek dolgozni.

Ötvenöt fogu ember.

Athénben fogorvoshoz ment egy ember. A fogorvos megállapította, hogy az embernek, aki rendőrségi hivatalnok, 55 foga van. Az ötvenöt fogu ember sok foga miatt kissé sejtítve beszél.

Miért nem jó a cipő?

— Az összes üzleteket végigjártam, cipőért, de nem találtam.

— Hogy lehetséges az, hiszen ilyen nagy városban minden lábra alkalmas cipőt tartanak.

— Az lehet, de hitelbe sehol sem akarnak adni.

Mint minden esztendőben,

úgy ez évben is, november elejére jelenik meg bő tartalommal a közkezdveltségnek örvendő magyar nyelvű

Special zsebnaptár

melynek tartalma az érvényben lévő törvényeknek megfelelően van összeállítva, szem elől tartva a legújabb rendelkezések által előállított módosításokat.

Tartalom:

A szokásos naptári részekeken kívül a következő: Fővárosi rövid útmutató — Postatarifák. — Posta, csekk, Bélyegilletékek. — Repülőbélyeg (aviatikai) illetékek. Rádió (engedély megszerzése, tanácsadó) — Társadalombiztosító. — Kivonat a munkatörvényből. — Egyenes adóügyi útmutató. Erkölcsi bizonyítvány. Utlevél. Fegyvertartási, fegyver viselési és vadászati engedélyek megszerzésének módzata. — Vadászati tilalmi időszakok táblázata. — Halászatról általában. A romániai fürdő és üdülőhelyek rövid ismertetője, gyógyjavakok stb. — Automobilizmus (autóvezető engedély megszerzése, közlekedési szabályok). — Kamatkiszámítás és kulcsszám táblázat. — Pénzrendszerek. —

Házi tanácsadók. — Házi patika és kozmetika. — Az ibolyantuli sngarakról — Első segélynyújtás. — Mérték-táblázat. — Világóra. — A világ független államai és azok uralkodói. — A világ legnagyobb városainak fejlődése. — A világ legbőszabb alagutja. — Fontosabb hadiflották 1934-35 ben. — Néhány ország kereskedelmi hajóállománya. — Rendkívül gazdag sport rovat, stb. stb. Terjedelme kb. 200 oldal. Külön blokkal.

Azaz islétes vászonkötésben 40 Ft. Kapható minden könyvkereskedésben. Akik a „Magyar Nép” útján rendelik meg 15 leu engedményben részesülnek, tehát 25 leu-ért kapják, a pénz előzetes beküldése mellett portómentesen.

TANÁCSADÁS

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. — Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. — Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

Iparos előfizetők Hoghiz. Erdéklődésükre közöljük, hogy a helybeli Munkakamaránál utánajártunk annak, hogy milyen okmányok mellékelése szükséges az iparendedélyek becserélésénél. A Munkakamaránál azt a felvilágosítást nyertük, hogy a kérvény beadása mellett a következő okmányokat kell mellékelni. 1. Régi iparendedély, vagy munkakönyv (Brevetul sau cartea de lucrător), 2. Születési és anyakönyvi kivonat, 3. Állampolgársági bizonyítvány, 4. Személyazonosság igazolvány, 5. A munkás biztosítóhoz befizetett 50 lejről nyugta, 6. Két fénykép 6/9 nagyságu világos alapon, 7. Mindenik okmányt, amelyet a kérvényhez mellékelünk, fel kell bélyegezni 8 lejt okmány és 1 lejt repülőbélyeggel. A kérvényeket legkésőbb f. év október 30-ig kell beadni az illetékes Munkakamarához.

Miután közelebbi címet nem adtak, hogy a formulát elküldhesük, ezért kérjük közölniük velünk egy címet, ahova elküldhesük a kérvénymintát, ha ez szükséges.

Z. F. A muskátli hűvös és nem túl sötét pincében elég jól áttelel. Falusi asszonyaink tudják, hogy télen a muskátli legjobban

a hideg ablak mellett fejlődik. A pinoéba újabban földjéből kivéve, a gyökerekről jól lerázzák a földet és a muskátlikat 8—10 darabonként esomóba kötve felakasztják. Az ilyen módon eltett muskátlit tavasszal 10—15 centiméter hosszúra kell visszavágni.

G. Z. Ha a cséplőgép faalkatrésze megpenészedett, előzetes kezelés nélkül nem szabad befesteni. A penészes ugyanis a festékréteg alatt tovább él és tönkreteszi a fát. Ezért mielőtt a penészes fát befesti, forró vízzel alaposan csurogja le a penészes farészeket. Ajánljuk, hogy a cséplővízbe tegyen kevés formalin nevű fertőtlenítőszer-t. Patikában árulják és használati utasítást adnak hozzá. Ez a gomba-csirákat előli. A farészeket festés előtt teljesen szárítsa meg és csak azután huzza be a festékkal.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

ELŐFIZETŐINKNEK

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

Cs. I. Lazarea, R. P. Aradgai, K. F. Anghelusa, S. D. Zalan, K. A. Calnic, S. D. Valea Crisului, H. S. Beltiung.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Előfizetőink tudomására hozzuk, hogy könyvnaplóinkat 1937. évre is kiadjuk „Erdélyi Magyar Napló” címen. A könyvnaplóra minden egyes előfizető igényt tarthat teljesen ingyen, ha a f. év végéig szóló hátralékát kifizette, vagy rövid időn belül kifizeti. A könyvnaplót most állítjuk össze s ha készen lesz, erről lapunkban értesítjük olvasóinkat. Egyéb-ként a hátralékosokat nagyobb-részt mind felszólítottuk kitöltött postautalvány felhasználásával és pár héten belül azokhoz is eljuttatjuk, akik ez évben még nem kaptak felszólítást.

Előfizető II. Lapunkra való hivatalozással írja Hajdu István szőlőtelep tulajdonoshoz Diosig jud. Bihor, aki bizonyára tud felvilágosítást adni kérdésére. Válaszbélyeget mellékeljen.

A következő befolyt pénzeszt nyugtázzuk. E. A. Tonciu 155, Cs. M. Lipova 183 (ebből 150 lejt előfiz., 33 lejt könyvért), N. L. N-né Panet 200, V. P-né Beclean 155, B. A. Oona Sibiuului 155, Hiteleszöv. Turulung 155, Cs. G. Cismadiu 155, G. F. Firtanus 150, K. I. Borohez 300, W. T. A. Taga 130, T. J. Diosanmartin 155, Gazdakör Salard 120, Sz. K. Santaul

teszi a fát. Ezért mielőtt a penészes fát befesti, forró vízzel alaposan csurogja le a penészes farészeket. Ajánljuk, hogy a cséplővízbe tegyen kevés formalin nevű fertőtlenítőszer-t. Patikában árulják és használati utasítást adnak hozzá. Ez a gombacsirákat előli. A farészeket festés előtt teljesen szárítsa meg és csak azután huzza be a festékkal.

Mio 155, M. P. Ciucanageorgia 143, K. J. Ciucanmartin 155, K. I. Racosul de jos 155, L. K. Leleiu 155, P. J. Galpaia 155, S. B. Galospetreu 155, Cs. L. Nusfalca 155, N. I. Barcad 180, B. B. J. Remetea 155, R. Gy. Covasna 150, L. G. Beius 200, F. V. Baia-Mare 134, Sz. J. Siria 300, F. M. Soimoul Mare 150, özv. G. L-né Násand 305, özv. F. G-né Craciunesti 154, S. G. Viforonsa 155 lejt.

APRÓHIRDETÉS

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lejt. Legkisebb hirdetés 50 lejt. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lejt. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lejt. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Varrógépek, kerékpárok, gramofonok és ezek alkatrészeinek javítóműhelye. Pontos és gyors kiszolgálás. Baumgarten Géza, Targu-Muresz, Str. Calarasilor No. 19.

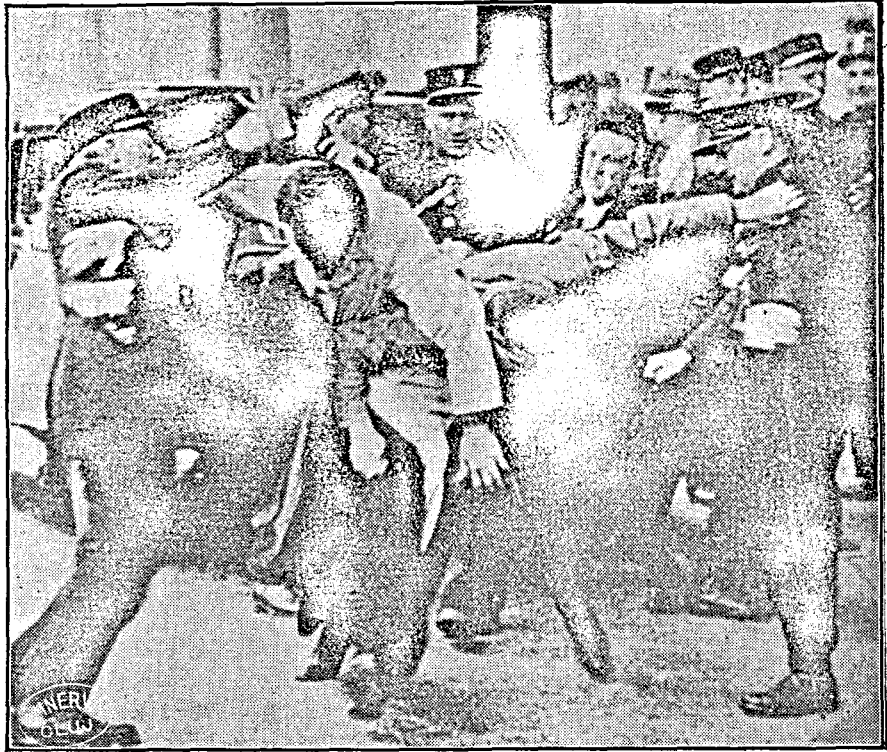
Konyha és díszkertészethez érhető eszerény igényű kertész kerestetik, ref. család. Pályázatát küldendő: Gr. Degenfeld Miksa, Aradul, jud. Sălmar.

Meséségi talajban és éghajlásban nevelt 8 éves oltványok beszerezhetők Benczédi Márton iskolájában, Suatu, p. u. Mocia jud. Cluj.

Ötthonra edgyó idősebb hölgyek gondozását elfogadják Irgalmas Nővérek. Cím: Irgalmas Nővérek Cluj, Str. Goga 1

Utcai tüntetések Franciaországban.

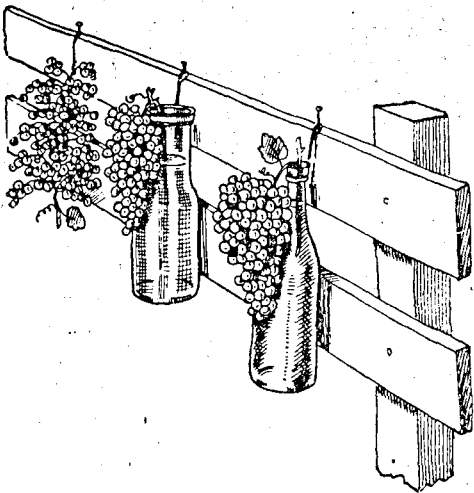
A Blum-kormány nagy erőfeszítést tesz Franciaország belső rendjének fenntartására. Két oldalról is történnek utcai tüntetések: a jobboldaliak a kommunisták ellen, a kommunisták a keresztény jobboldal ellen törnek. Állandó izgató kérdés, hogy a franciák a spanyoloknak melyik pártját támogatassák a madridi szocialista és kommunisták kormányt-e, vagy Franco nemzeti csapatait? Képünk egy izgalmas jelenetet ábrázol, amelynek folyamán a rendőrség szétválasztja a zavargókat.

Tanuld meg!

Hogyan tartjuk el a szőlőt?

A szőlő a legegészségesebb táplálékok közé tartozik. Ezért mindenki tegyen el télire sok állószőlőt, hogy szüret után is ehessen friss szőlőt. A Magyar Népből éveken át több eltartási módot közöltünk, ez alkalommal a legjobb el-

tartási módokat felujtjuk és egy új módszert közlünk.

Jól el lehet tartani a szőlőt hideg, fagymentes helyen szalmára kirakva. Hűvös helyen felakasztva is kitünően eláll a szőlő csak arra kell figyelni, hogy a szőlőfürtöket ne a szárúktól, hanem a hegyüktől akasszuk fel. Mai képünkön mutatjuk ezt a módot és emellett közöljük a

legtökéletesebb eltartást mutató képet is. A szárral levágott szőlőfürtöt befőttes vagy literes üvegbe állítva tartjuk egészen az elfogyasztásig. A vízbe széndarabokat helyezünk, hogy ne poshadjon meg s időnként a szőlő szárából kis darabot visszavágunk, mert a nedvszívó csatornák idővel bedugulnak. Tekintettel arra, hogy a borárak nem nevezhetők kielégítőeknek, tegyünk el sok álló-szőlőt házi használatra és eladásra.

Bajt okozhat a tintaceruza!

A tintaceruza könnyen okozhat veszedelmes sebesüléseket. Ezért ha valakinek a kezébe tintaceruza darab hatolt, forduljon azonnal orvoshoz. A tintaceruza hegyzése után visszamaradó por a szembe kerülve súlyos szemgyulladást okozhat, amely vaksággal végződhetik. A tintaceruza hegye a test szöveteibe jutva bárhol elhalásokat és vérmérgezést okoz.

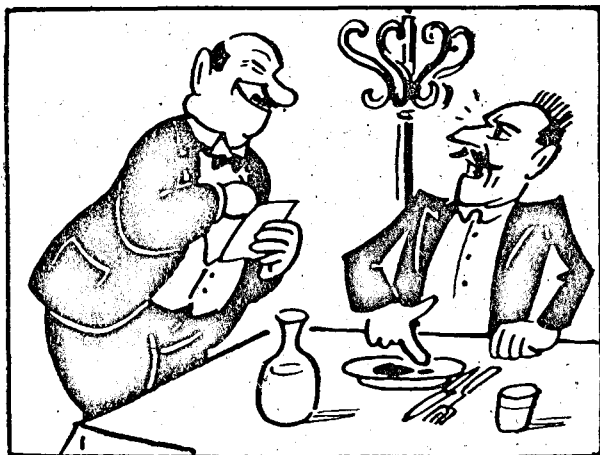
A Szahara sivatag a kecskék növénypusztítása miatt állott elő.

A legújabb történelmi vizsgálatok alapján megállapították, hogy az Afrikában elterülő Szahara sivatag több ezer esztendővel ezelőtt növényzettel borított terület volt. A sziklákon kapott rajzok és festmények alapján a kutatók azon a véleményen vannak, hogy a Szahara sivatag növényzetet a kecskék tették tönkre. A kecske Krisztus születése előtt 500 évvel került keletről Afrikába és az alkalmas és kedvező éghajlat alatt nagyon hamar elszaporodott. A nagy kecskenyájak a Szahara sivatagon levő növényzetet, bokrokat és fákat teljesen lelegelték és a futóhomokot nem volt mi megkösse. Így lassan-lassan siva-

Reggel szürke, az est sötét,
Érzed az ősz lehelletét.
Olvassad a Magyar Népet,
S nem érzed a setétséget.

taggá alakult át a hajdan termékeny földterület. A Szahara keletkezéséről felállított legújabb elméletnek nagyon sok híve van és jelenkori példákkal igyekeznek bizonyítani, hogy a Szahara keletkezésére vonatkozó elmélet minden tekintetben helyes. Különböztetjük, hogy a kecskék pusztítása miatt keletkezett a Szahara, mert általánosan ismeretes, hogy azokon a vidékeken, ahol sok kecskét tartanak, a kecskék hihetetlen pusztítást tudnak végezni a sarjadó erdőben. Egész nagy erdőségek pusztulnak ki és hegyhátak válnak kopár vizmosásos területekké a kecskék kártétele következtében.

Árkülönbség.

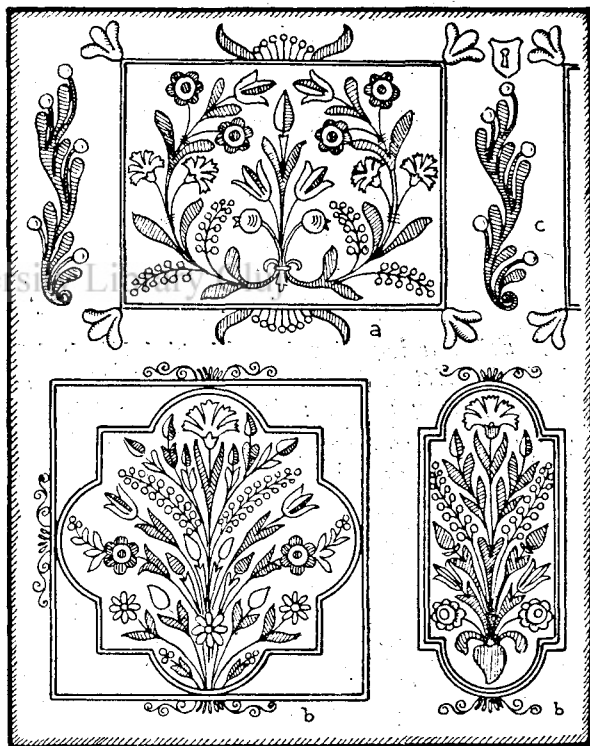
Vendég: Megettem egy levest és egy sültet. A sült azonban olyan kemény volt, hogy nem is volt sült, hanem cipőtalp. Mit fizetek?

Pincér: A leves öt lej, ehhez járul hatvan lej.

Vendég: Mit beszél? Az étlap szerint húsz lej a sült ára.

Pincér: Igaz, de ön azt mondja, hogy nem sült volt, hanem cipőtalp. A cipőtalpnak pedig hatvan lej az ára.

A magyar díszítés alapformái.

A Székely festett butoroknál a díszítések rendszerint keretekbe, (négyzög, körívvel gazdagított négyzög) kerülnek. Elrendezésük tekintetében koszorus, bokrétás, vagy folyó jelleggel bírnak. A koszorusnál (a) a díszítés vezető vonala koszorusformája, a bokrétás (b) vagy a keretből vagy szív, kancsó és egyéb formából nő ki mint egy virágcsozor, a folyó (c) díszítés hosszirányu elrendezésű, rendszerint szegélynek szolgál.